

Leto XVIII.

Štev. 33

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din

Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopise sprajema uredništvo do točka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Za odgovor priložite znamke. — Posredne ure uredništva za gospodarskih od 10. do 11. ure dopoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Sv. birma — zakrament moči in junaštva

Versko življenje skoraj vsakega človeka, posebno pa mladega, je v današnjih razmerah neprestano izpostavljeno velikim nevarnostim. — Njegovemu nadnaravnemu življenju in zveličanju duše grozijo notranje in zunanje nevarnosti, katerim se je včasih zelo težko ogniti. Kakor hitro začne človek doraščati, se začno v njem budit nevarna nagnenja, ki ga skušajo odvrčati proč od Boga in Cerkve, proč od vere in torej tudi proč od zveličanja duše. Mlad človek začne opazovati svet in vidi neštete tovariše, da ne živijo tako, kakor so jih učili starši ter veroučitelji v šoli in cerkvi. Opazuje ljudi, kako hodijo po široki cesti greha in razuzdanosti ter drvi v pogubo. Ta zgled jih vleče proč od Boga in proč od vere sploh. Za premagovanje teh nevarnosti je treba človeku posebne pomoči božje. In to tako potrebno pomoč od zgoraj podeli človeku zakrament sv. birmе, ki človeka utrdi z milostjo sv. Duha, da more svoje versko prepričanje junaško in stanovitno spoznavati in po tem verskem prepričanju tudi uravnati svoje življenje.

Res je, da imajo države v svojih osnovnih državljskih zakonih zajamčeno svobodo veroizpovedanja in svobodo vesti, a žal so take določbe največkrat le na papirju in brez praktičnega pomena. Ponekod, kakor v Rusiji in Mehiki, se pa svoboda vesti in veroizpovedanja sploh ne priznava in se izpolnjevanje verskih dolžnosti smatra za protidržavno dejanje. Kdor torej svojo veroizpoved javno izpoveduje, mora biti pripravljen na krvavo preganjanje in celo na smrt. Namesto svobode vesti in toliko opevanega svobodomiselstva vlada pravo nasilje. V takih okoliščinah izpovedovati vero in versko prepričanje kazati pred svetom je silno otežkočeno in je potreba posebnega junaštva in srčnosti.

Hvala Bogu, da ni povsod tako. Večina držav ima zajamčeno svobodo vesti, a so tudi v tej vrsti držav socialne in kulturne prilike takšne, da se skušajo verniki preprijiti z nekim meglenim, brezdogmatičnim krščanstvom, ki se jim vceplja pod firmo verske tolerance. Zakoni so še tako izoblikovani in prikrojeni, da človeka zavajajo preje k skrivanju verskega prepričanja, kakor pa k javnemu izpovedovanju. Mnogokje se izvaja neviden moralen pritisk k zatajenju izkrenega verskega prepričanja in ta okoliščina zavaja ljudi v mlačnost in versko brezbriznost. Moderna človeška družba se farizejsko zgraža nad kaznimi, s katerimi je srednjeveška država kaznovala nevernike in krivoverce, a ista družba ne brani svobodo verskega prepričanja. Z vso odločnostjo bi morala skrbeti, da bi veren človek ne

bil izpostavljen vsem mogočim šikanam v javnem in privatnem življenju. Eni se bojujejo zato, da smejo biti neverni in da smejo nekaznovano sovražiti Boga in Cerkve Kristusovo, a drugim se pa čisto zamerja in v zlo šteje, če hočejo ostati trdni v svoji veri. Preganjajo se zato, ker hočejo ostati verni kristjani in ker poslušajo učenco Cerkve, to je papeža in škofe in se jih vrže v revščino in nesrečo. Vsem takim katoličanom je za trdnost in stanovitnost v veri po-

njih vera je postavljena na težko preizkušnjo. Takšen človek resnično potrebuje nadnaravne pomoči od zgoraj in to pomoč mu je dal zakrament sv. birmе, ko je bil potrjen za vojščaka Kristusovega. — Obudi naj v sebi spomin na birmo in naj se zave, da mu je tedaj bil vlit ne duh boječnosti in strahopetja, marveč duh moči in junaštva.

Nikar ne tulite z volkovi in nikar ne zasramujte z zasramovalci. Saj ste tudi vi določeni od Gospo-

njem do smrti pobili, ko so jim odsekali glave ter jih pribili na križ.

Nečloveške muke in žrtve so apostoli doprinesli, a vere v Kristusa si niso dali vzeti. Čeprav so bili razkropljeni daleč po svetu, ločeni, prepuščeni vsak sebi, brez medsebojne tolažbe, zgleđa in pomoči, so ostali Kristusu in Njegovemu nauku zvesti. In ta viteška moč apostolov je živela tudi v prvih kristjanih, kakor nam izpričuje zgodovina Kristusove Cerkve.

In kako so se odlikovali v heroičnih čednostih, da jih je poganška javnost občudovala. Z preziranjem smrti so kristjani poiskali bolezni z gnusnimi nalezljivimi boleznimi ter jim lajšali bolečine, dočim so pagani svoje najbližje svojce pustili v nemar. Kristjani so šli v sužnost, da so reševali ljudi, ki še niso bili dovolj utrjeni v veri. Predolgo bi bilo naštevati, kakor so kristjani potrjeni sv. Duhom preobrazili gnili poganski svet.

V nedeljo bo ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman podelil okrog 500 otrokom kranjske župnije zakrament sv. birmе. Prosimo Boga, da bi ti naši birmanci, ki so naš up in naša bodočnost, v obilnosti prejeli darove sv. Duha, prav posebno dar moči in neustrašenosti, da bi mogli vero stanovitno spoznavati in po njej vsikdar uravnati svoje življenje. V tem, tako smo trdno uverjeni, bodo srečni. Dal Bog!

Prezvišenega škofa Dr. GREGORIJA ROŽMANA

bo pozdravila v soboto kranjska župnija.

Slovenski narod na Gorenjskem bo ta dan dokazal svojo zvestobo.

Bodi pozdravljen — naš zvesti pastir!

trebna res posebna pomoč od zgoraj. Pa naj nihče ne reče, da ni tako.

Posebno delavski sloj mora danes biti težek boj za svobodo vesti. Izvrstni, dobri, verni delavci po tovarnah in delavnicah morajo preživljati nekrvavo mučeništvo vsled svoje vernosti in to največkrat celo od svojih tovarišev. Koliko morajo trpeti verni delavci, ko jih njihovi brezbožni tovariši zaničujejo in zasramujejo zaradi vere, ker hodijo v cerkev in izpolnjujejo verske dolžnosti. Vsiljujejo jim protiversko časopisje ter jih silijo v društva, ki so njihovemu verskemu prepričanju popolnoma nasprotna.

Gorje onemu delavcu, ki bi se uprl in ne uklonil; koliko šikan in zahrbtnih intrig mora tak prestati. Kot nekake garjeve ovce se izključijo iz občestva delavstva in se celo proglasijo za sovražnike delavskega pokreta. Delavci morajo prestajati nekrvavo mučeništvo od ponedeljka zjutraj do sobote zvečer in

da, da greste v boj proti Goljatu, ki smeši ime Gospodovo in zaničuje njegovo ljudstvo. Bojujte sveti boj! Zakrament sv. birmе je vam dal poklic vojščaka Kristusovega in vam dal tudi moč, da morete v takšnih okoliščinah bojevati junaški boj za Boga ter ostati zvesti Cerkvi in veri.

Apostoli so bili s prihodom sv. Duha na binkoštni praznik uvrščeni med bojevnike vere. Preje so bili boječi in omahljivi kakor trs, ki ga veter maje. — Toda kakšna sprememba naenkrat. Junaško in brez strahu so stopili pred tisočglavo množico, med katero so bili zagrizeni sovražniki Kristusovega imena ter jim navdušeno govorili o Sinu božjem, ki so ga Judje križali in izdali v smrt. Nasprotniki so jim grozili z ječo, mučenjem, smrtjo, če ne opustijo pridiganja. Toda apostoli so jim odgovorili: Boga je treba bolj poslušati, kakor ljudi. Svoje apostolsko delo so opustili šele tedaj, ko so jih s kame-

Razpored ob sv. birmi

Sobota 15. septembra. Presvetli se pripeljejo z avtomobilom iz Ljubljane točno ob 17.45. Ob tej priliki slovesno zvone vsi zvonovi v župniji. Na Glavnem trgu in pred župno cerkvijo se vrši slovesen sprejem. Najprej pozdravi škofa duhovščina, nato deklica v imenu birmancev, zastopniki oblasti in uradov, zastopniki verskih in svetnih organizacij. Po sprejemu se razvije sprevod v cerkev, najprej šolski otroci, nato zastopniki uradov in organizacij, duhovščina s škofom.

V župni cerkvi Presvetli blagoslove novi tabernakelj in kipe župnih patronov. Pred blagoslovitvijo zapoje pevski zbor 126 psalm: »Ako Gospod ne zida hiše«.

Po blagoslovu se formira slovesen škofov sprevod v rožnivenko cerkev. Med slovesnim sprevodom v rožnivenko cerkev zvone zvonovi župne cerkve, ko pride sprevod do rožnivenke cerkve, zvonovi utihnejo. Po blagoslovu gredo šolski otroci iz cerkve in se uredijo na Glavnem trgu pri Logarjevi hiši. Pred njimi se postavi bandero rožnivenke cerkve. Za šolskimi otroci nekako pred župno cerkvijo se uvrste mošnje in fantje

v katerem nemoteno žive, ne bo mogla doseči, ker bi itak lahko pravočasno pobegnili drugim. Kdor ima korajžo zahtevati uresničenje svojih načrtov, mora imeti tudi korajžo vztrajati ob njih ob vsaki priliki, dobro in slabi ter prevzeti napram javnosti popolno odgovornost, če jo tudi zakon ne zahteva. Kot mož je moralno dolžan odgovora za vsako delo, ki ga je na račun drugih opravil.

Kdor se zaveda te svoje dolžnosti, bo pri sestavi načrtov drugače previden, kakor so bili previdni oni, ki niso vedeli nobene meje, ko so sestavljali kopalniške načrte.

Kjerkoli se ne dela po obrazloženih primerih, tam je čisto naravno, da mora preje ali sleje pričeti pokati na vseh koncih in krajih. V Sloveniji sami imamo za to dovolj jasnih primerov. Komur niso znani, smo pripravljene mu jih citirati.

Oni, ki mislijo, da je prišla industrija zato v Kranj, da bo konkurirala med seboj in meščanstvom, kako bi Kranj bolje modernizirala, se silno motijo. Dala bo, kar bo dati morala in kar bo dati mogla, dajala pa bo samo tako dolgo, dokler bo sama kaj dobivala iz jugoslovenskega konzumenta. Čim bo pa videla, da se nje lastne investicije ne obrestujejo in da je več let zaporedoma pasivnih, bo prav kmalu obrnila svoja jadra ter nas zapustila z vsemi katastrofalnimi posledicami — in onim starim, malim kranjskim eksistencam bodo potem pripadla bremena iz investicij v dobi industrijske konjunktore.

Naravno je torej, da moramo pri sestavi občinskih investicijskih programov vzeti industrijo zelo previdno v račun, kajti prvo mesto za prispevke k občinskim investicijam bo ostalo slej ko prej malemu davkoplačevalcu kot stalnemu prebivalcu v občini.

Zatorej caveant consules! Nič prenačljenih računov, še manj pa obljub. Samo štednja in štednja ter delo iz lastnih sredstev. Bolje je, da občina 10 let varčuje in prihrani za investicije potrebni denar ter ga zbira v dobi industrijske konjunktore, da potem zida z lastnim denarjem, kolikor mogoče brez dolga, kakor pa da dela dolg v naprej v prepričanju, da bo imela tukajšnja industrija še krasne čase in se bo amortiziral dolg kar sam od sebe, brez žrtev za celokupno meščanstvo.

Taka pesem o bodočnosti je ne samo silno nevarna, temveč pomeni za današnje čase, ko skoro nikjer na svetu ni absolutne sigurnosti, naravnost samomorilsko početje.

Mi hočemo in bomo zahtevali samo realne načrte, z pričakovani bodoče konjunktore pa ne bomo pustili operirati pod nobenim pogojem, ker odkrito rečeno, na nje prav nič ne damo!

O posameznih investicijah pa prihodnjič!

Skoljski glasnik o izstopanju iz Sokola

Pod naslovom »Misli o nekem našem splošnem problemu« poroča imenovani list v št. 36 v zvezi z izstopom br. dr. Lazarja Cara med drugim sledeče:

Brať dr. Lazar Car je izstopil iz sokolskih vrst. On to navadno utemeljuje s svojo visoko starostjo. No pa tu je še nekaj. More se smatrati, da novo jugoslovensko Sokolstvo, t. j. Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije, ni ono, kar je bilo naše Sokolstvo preje. Ne samo da ni tako, ampak ni niti postalo na čisto svobodno in totalno demokratično način. Ne samo to, ampak da je to današnje Sokolstvo deloma tudi defektno (tudi to se more misliti), ni popolnoma jedrnato in

dograjeno zdravo. Resnica, niti prejšnje staro naše Sokolstvo ni bilo do podrobnosti dograjeno (odabrano). Ali ono je bilo vsaj svobodno in demokratično. Ko je vse tako, ne more biti danes nihče nasprotnik Sokolstva, ali se desinteresirati, odmikati na stran in puščati, da se razvijajo stvari, kakor se hočejo. To ni nobena jezica ali osebna užaljenost, ampak se reče: da brez posameznika, pa naj bo še tako sposoben, more biti in mora biti. In težko nam, če tako ni.

Generalni in splošni je ta problem že zato, ker ni osamljen. Je še dobrih sokolskih bratov, kateri se tako drže in kateri približno tako utegnejo misliti. Tudi ti so se kot brat Car desinteresirali in izstopili. No, razen te izgube, izražene bolj v številki, je problem generalni in splošni tudi po notranji vrednosti in po vsebini, idejno in ideološko. Niti brat Car niti njemu slični in enaki niso v Sokolstvu skorajeji niti prišleki (došljaci). Zlasti brat Car je prebil v Sokolstvu več desetletij. Za ta čas ni bil on navadni pasivni član, ampak je bil dolgo časa starešina, tedaj se je nahajal na zelo odgovornem mestu. Ne le formalno kot nekaki papirnati starosta, ampak je bil in tudi moral biti idejni delavec, ustvarjal in gradil je na Sokolstvu, pred vsem hrvaškem, v veliki meri na slovenskem, a deloma tudi na jugoslovenskem. Prav zato se sme reči, da je današnje Sokolstvo neprekinjeno nadaljevanje tega aktivnega dela in delovanja tudi brata Cara. Sedaj je on izstopil! Če eliminiramo njegovo visoko starost, bi on imel ali mogel imeti prav, da izstopi samo v dveh slučajih: da je ali Sokolstvo tako zavarovano in zagotovljeno, da se lahko povesijo roke — ali je pa Sokolstvo totalno propadlo in mu ni več zdravila. Ta in tako obrazložena pravica izstopa je samo eden predpogoj. Nekdo more izstopiti iz teh razlogov, drugi ne bi izstopil, ampak bi nasprotno vzdržal.

Ugotovimo ta izstop iz sokolskih vrst kot dejstvo. Eto, ta izstop, to umikanje formalno in načelno, je naš generalni problem. Ne samo sokolski, ampak splošno nacionalni. Mi smatramo to izstopanje naših dobrih in poštenih sil kot splošni simptom življenja. Morda danes ne več tako kot pred nekaj leti, ali tu je. Naši dobri in močni posamezniki se radi postavijo ob stran, izmikajo se, izgubljajo se, ne iščejo sebi sličnih in enakih, prekinjajo vrsto tako v Sokolstvu, kakor tudi na drugih področjih pozitivnega in konstruktivnega narodnega dela. Zakaj se tako dogaja?

Čisto jugoslovensko nacionalistični dnevnik

V petek so osnovali v Ljubljani prijatelji g. bana in g. Pucelja novo zadrugo »Narodna prosveta«. Ta zadruga namerava izdajati v Ljubljani nov dnevnik kot glasilo te skupine v smislu programa sedanje vladne stranke. Torej nov nacionalni list-dnevnik in za katerega se sedaj naglašja, da bo zastopal »čisto politiko jugoslovenskega nacionalizma«. Sestanka so se udeležili bivši minister Pucelj, ban dr. Marušič, senatorji dr. Ravnihar, dr. Rožič, dr. Gregorin, dalje poslanci Dermelj, Koman, Mravlje, Krejčiči. Seveda so bili prisotni tudi bankni svetniki in še drugi prijatelji g. Pucelja in bana. Okrožnico samo za ustanovitev zadruge pa so podpisali še drugi znani politiki. »Jutro« se radi tega novega lista seveda zelo razburja in za njim še tudi drugi listi, ki so usmerjeni po isti ideologiji. Mi pa ta list pozdravljamo, da bomo vendar enkrat videli, kakšen je le čisti jugoslovenski nacionalizem v nasprotju z »Jutrovim«.

Tržič Popravek

Predsedstvo mestne občine Tržič nam je poslalo dne 30. avgusta 1934 pod št. 2818/3 naslednji dopis:

V številki 29. lista »Gorenjec« ddo. Kranj 18. VIII. 1934 ste na tretji strani v stolpcu 3 in 4 objavili članek pod zbirnim naslovom »Tržič« in več podnaslovi ter Vam z ozirom na članek s podnaslovi »Licitacija poštne vožnje« in »Vprašanje vodarine« v smislu čl. 26. z. o. t. pošilja predsedstvo Mestne občine Tržič naslednji

URADNI POPRAVEK:

Ni res, da bi bilo županstvo pozabilo pritrčiti razglas o licitaciji poštne vožnje na uradni deski, marveč je županstvo po svojem organu dalo ta razglas na uradni deski redno objaviti.

Ni res, da bi se bilo posestvo soproge g. Lončarja potrdilo s kočljivim uradnim potrdilom, marveč se je potrdilo z rednim uradnim potrdilom.

Ni res, da se med Tržičani šušlja, da na mestnem magistratu ni vse v najlepšem redu, marveč je res, da ni uradno znano nobeno šušljanje. Tudi ni res, da so stranke dobile opomine za vodarino za leto naprej, ali da so se terjali ljudje, ki imajo vodarino že plačano za tekoče leto, niti, da bi se bila zahtevala vodarina za leto 1935, marveč je nasprotno res, da so se terjali zaostanki dolžne vodarine in opominske stroške, ker je to bilo upravičeno plačilo za vodarino za prvo tromesečje za leto 1934 in plačilo vodarine za proračunsko leto od 1. IV. 1934 do 31. III. 1935. Pri vsakem dolžniku se je točno evidentiral znesek, katerega res dolguje in za čas, za katerega dolguje.

Končno ni res, da bi se bila vršila na hitrem neka revizija, ki bi bila ugotovila razne nerednosti v občinski pisarni, marveč ni bilo nobene revizije in se niso ugotovile nobene nerednosti.

Delovodja: Predsednik občine:
Japelj I. r. Fran Globočnik I. r.

Občina Tržič, srez kranjski.

Z ozirom na določbe tiskovnega zakona smo dolžni objaviti ta uradni popravek. Javnosti pa smo dolžni pojasniti naše članke, ki jih popravlja predsedstvo mestne občine Tržič.

Zvedeli smo, da je g. Janžekovič Franjo, višji svetnik poštne uprave povedal, da mestna občina Tržič ni nabila na uradno desko razglašja o licitaciji poštne vožnje Tržič—kolodvor za leto 1933/34. Če je to ugotovil sam na občinskem uradu ali če je to posnel iz pritožbe soproge g. Lončarja, nam ni znano.

Mestna občina Tržič je dne 25. IX. 1933 uradno potrdila, da je soproga g. Lončarja lastnica travnikov in gozdov v Begunjah na Gorenjskem. To uradno potrdilo je podpisal g. predsednik občine Globočnik Franc in ga opremil z občinskim pečatom. Iz zemljiške knjige okrajnega sodišča v Radovljici pa je razvidno, da je Perko Ivanka, poročena Lončar, to je soproga g. Lončarja, prodala že dne 26. IV. 1932 svoje zemljišče vl. št. 219 k. o. Begunje Janežiču Autonu ter da po tem dnevu, zlasti pa ne dne 25. IX. 1933 ni imela nobenih travnikov in gozdov v Begunjah na Gorenjskem.

Mestna občina Tržič ni vodila predpisanih blagajniških knjig od 15. oktobra 1933 do približno sredine maja 1934. Uprava banovinske bolnice v Ljubljani je potom finančne kontrole v Tržiču hotela iztirjati bolniške stroške od raznih strank. Stranke pa so se finančni kontroli izkazale s potrdili mestne občine Tržič, da so že stroške plačale pri mestni občini. Finančna kontrola je nato pri mestni upravi ugotovila, da so bili

stroški pobrani, da pa občina teh stroškov ni nakazala banovinski bolnici. Finančna kontrola se je zaman trudila, da bi ugotovila, če je plačar uslužbenki davek. Radi neplačila prispevkov okrožnemu uradu in pokojninskemu zavodu je bila zarubljena celo pisarniška oprava mestne občine Tržič. Dne 17. maja 1934 sta vršila g. sreski načelnik dr. Ogrin in šef davčne uprave g. Prudič revizijo v pisarni občinske uprave v Tržiču ter je šef davčne uprave g. Prudič ugotovil, da od 15. oktobra 1933 ni bila vknjižena v blagajniške knjige niti ena postavka. Blagajnik g. Kališnik se ni mogel z ničemer opravičiti. Pomožne blagajniške knjige pa so bile še v omotu, v kakršnem jih je poslala kraljevska banska uprava. Pri tej priliki se je postavil tudi zapisnik, ki se je predložil kraljevski banki upravi v Ljubljani. Uslužbenstvo občinske uprave je bilo pozneje prisiljeno, da je sporočilo kraljevski banki upravi, da ne more prevzeti odgovornosti za občinsko blagajno, dokler kraljevska banska uprava ne razreši blagajnika njegovih dolžnosti. Nato se je vršila tudi revizija občinske uprave po zastopnikih kraljevske banske uprave.

Posamezni interesenti so nam povedali, da je občinska uprava običajno pobirala vodarino za nazaj, ker pač ne morejo stranke vedeti, koliko časa bodo vodo rabile. V nasprotju s tem običajem je občinska uprava radi pomanjkanja denarja za redno poslovanje terjala vodarino tudi za čas do 31. marca 1935. Znana pa je tudi pomota občinske uprave, da je terjala vodarino za drugi kvartal od stranke, ki je drugi kvartal že plačala.

O vseh teh stvareh se je po Tržiču šušljalo.

Spomin smrti. Za pokojnim profesorjem A. Sušnikom, bivšim ministrom, je bilo cerkveno opravilo tudi v Tržiču, dne 10. t. m. kot 30 dan smrti.

Umrla je Liza Pretner. To je bila pravi tip še starih, originalnih Tržičanov po govoru in po značaju. Bila je dobro znana in povsod priljubljena. Vodila je čevljarsko obrt po svojem pokojnem možu. Sedaj pa počivata skupaj na pokopališču. Zapustila je dve hčeri in več vnukov. Svojem naše iskreno sožalje. Ona pa naj počiva v miru.

Licitacija za dovoz pošte na kolodvor se je vršila v ponedeljek 10. t. m. Zanimanje za to je bilo veliko. Kot najnižji ponudnik je bil Jeglič Blaž, mesar v Tržiču.

Meje nemškega vpliva

»Slovenec« je nedavno prinesel zanimiv zemljevid, s katerim je jasno pokazal, kaj zasleduje sodobna Nemčija na naših tleh. Po tej nemški zamisli spada v sestav nemškega ozemlja poleg Štajerske in velikega dela Dolenjske tudi ves radovljiški okraj in morda še kaj več. Mi smo »Slovenec« hvaležni, da je priobčil ta nemški zemljevid in tako nam mah presekal nemškimi hitlerjevci in našim zaljubljenim v fašizme in hitlerizme ljubkovanje. Ne verjamemo, da bi naši tako vneti nacionalisti še smeli skrota javno med nami propagirati nekako zavezništvo s hitlerjevci in tako ustvarjati na račun slovenskega življa nekaj mednarodni fašizem. Rešitev Slovencev je le v demokraciji, kjer je edino podano jamstvo, da nas ne bi v zavezništvo s fašisti prodali kdaj naši »nacionalisti«, ki so tudi fašističnega kova. Če je pa med Slovenci še kak simpatizer do fahrerjev, ga bomo morali že še tega odvadi tudi za naše ožje razmere.

Preporod našega igranja

Z zadovoljstvom se ob koncu svojega prvega poslovnega leta ozira na svoje delo naša „Založba ljudskih iger“. V nekaj dneh izide zadnja (9.-10.) številka njenega mesečnika „Ljudskega odra“. Ta list je pod docela novimi vidiki rešil kot prvi pri nas najvažnejša načelna vprašanja našega igranja: nujnost in upravičenost katoliškega teatra, pokazal je izvor vsega modernega teatra — duhovno velikonočno igranje, nove oblike je naznačil z delavsko igranje, opozoril je na edini pristni način ljudske igre — igranje pod milim nebom, teoretično in praktično je dal navodila za preureditev naših Domov in odrov, v zadnji številki pa bo pokazal na sodobno preoblikovanje naših proslav. V „Ljudskih igranjih“ sta izšli dve igri, ki pomenita odlično kulturno dejanje: najstarejša ohranjena slovenska igra, škofjeloški rokopis iz 1721 kot „Slovenski pasijon“, in druga najstarejša ohranjena pristna ljudska slovenska igra, Andreja Šusterja Drabosnjaka „Igra o izgubljenem sinu“. Kot naslednji zvezek (7.) pa sta izšli „Dve duhovni igri“, ki sta doživeli že v rokopisu veliko število predstav, zlasti na raznih akademijah (Anima, Theophilus). Kot prvi zvezek „Priročnikov za ljudske odre“ pa izide v najkrajšem času Kuretova knjiga „Pravi ljudski oder“, ki bo podala idejne temelje gibanju za novo katoliško igranje na Slovenskem. Ta knjiga spada še med redna izdanja za sedanje poslovno leto. — Na novo poslovno leto, ki se bo začelo 1. oktobra, se pripravljamo „Založba ljudskih iger“ z obširno propagandno akcijo. Izdala je lične lepake (ki so izdelek tiskarne našega Tiskovnega društva), ki bodo po vsej Sloveniji dramili naše igralske družine. — V novem poslovnem letu bo „Ljudski oder“ obširnejši in bogatejši po vsebini ter lepši po opremljenosti. Postal bo reprezentančna revija naših ljudskih odrov in neobhodno potreben ne je sleherni naši igralski družini, ampak tudi vsaki igravki in igravcu. Cena bo zato nekoliko višja (Din 30 letno in deset številčk po 16 strani). Redna izdanja pa bodo obsegala mesečnik „Ljudski oder“ in štiri knjige z najmanj štirimi igrami (8.-11. zv. „Ljudskih iger“). Med igrami bo adventna igra M. Salamonove „Vrata“ (v prevodu Jožeta Vovka), dalje Andreja Šusterja Drabosnjaka „Božična-trikraljevska igra“ (v priredbi N. Kureta in z glasbenim delom prof. M. Tomca), dalje najbrž svetovno znana francoska farša o advokatu Pathelinu iz 15. stoletja, kot „Burka o jezičnem dohtarju“, in ena slovenska izvirna igra. Za doplačilo bo najbrž izšla neka socialna (delavska) igra. Redna izdanja bodo veljala tudi še letos skupaj Din 60. — Kot novo zbirko bo „Založba“ začela izdajati „Proslave“. Pripravljen je rokopis za prvi zvezek (Adventna proslava) in 2. zvezek (Miklavžev), spored za odrasle in spored za otroke, vsak spored obsega igranje in nastop Miklavža). Prvi zvezek bo veljal Din 5, drugi Din 20 za naročnike rednih izdaj. Izšel bo pa vsak le tedaj, če se prijavi zadostno število interesentov. „Proslave“ za sleherni priliko v letu se pripravljajo. — Ned „Priročniki“ se pripravljajo knjiga o farnem odru, knjiga o Gašperčkovem lutkovnem odru itd. Te knjige bodo izšle, ko bodo rokopisi pripravljani za tisk in ko se bo izvedla zanje subskripcija. — Vidimo torej, da se je po osmih mesecih obstoja naša „Založba ljudskih iger“ tako razmahnila, da smo lahko veseli in polni upov za bodočnost. Na nas je sedaj, da z naročanjem to velepomembno podjetje, ki je začelo svoje delo in ga vrši z blagoslovom

vom našega prevzva. nadpastirja in z odobrenjem vodstev naše KA, podpremo! Naj se res uresniči želja „Založbe“: vsaka slovenska fara mora imeti vsaj en izvod izdanih „Založbe ljudskih iger“. vsaka slovenska igravka, vsak slovenski igravec pa morata imeti vsaj svoje glasilo „Ljudski oder“!

Torte fine in bonbone,
črno kavo, vroči čaj,
čokolado, belo kavo —
vse dobiš za mal denar.

Mohor Tone, Kranj.

Interpelacije!

G. Jeglič je pred zadnjo občinsko sejo vložil sledeče interpelacije na g. župana. Kako je g. župan odgovoril bomo poročali prihodnjič. Vloga se glasi:

Gospod predsednik občine

Kranj.

Podpisani stavljam sledeča vprašanja, za katere prosim takojšnega odgovora:

1.) koliko znašajo dosednji izdatki za kopalnice in koliko je še dolga na kupnini za tozadevno zemljišče.

2.) Na podlagi katerega sklepa in v kake svrhe so postavljali mestni delavci cvečličnjak vrtnarju g. Azmanu.

3.) Na podlagi katerega sklepa se je uvedla pred 14 dnevi nova praksa pri pobiranju davščine na blagovni promet.

4. Koliko znaša prebitok občinskih dohodkov v prvem četrtletju 1934, to je za čas od 1. januarja do 30. marca 1934 in nadalje za čas od 1. IV. 1934 do 30. VI. 1934?

5.) Zakaj se še do danes ni občinska uprava odločila, da izdela poslovni red za občinske seje (pravilnik), čeprav bi to morala že davno storiti?

Kranj, dne 5. septembra 1934.

Jeglič Rudolf I. r.
Občinski odbornik

K vprašanja plačovanja trošarine

Banska uprava je poslala kranjski občini odlok II No 8816-5 z dne 25. 8. 1934. v katerem pravi med drugim doslovno sledeče:

„Popolnoma nov položaj pa je nastal z uveljavljanjem novega zakona o občinah.

Po § 147 cit. zakona so ostali po starih predpisih odobreni proračuni in veljavi do pričetka novega proračunskega leta po citiranem zakonu in po načelu dvanajstin, t. j. do 31. marca 1934. Po § 148 z. o. pa veljajo stari predpisi o občinskih davščinah, kakor tudi občinske naredbi, kolikor ne nasprotujejo določilom z. o., tako dolgo, dokler se ne izmenjajo na način, določen s tem zakonom.

Po § 95 z. o. smejo uvajati občine za kritje svojih potreb poleg doklad k državnim neposrednim davkom še občinske posredne davke — trošarine in takse. Te dve vrsti občinskih posrednih davkov navaja zakon taksativno, iz česar sledi, da je uvajanje kakšnih drugih posrednih davkov po občini izključeno.

Davščina na blagovni promet je prometna davščina ter je nje pobiranje po občinah, za katere velja zakon z dne 14. marca 1933, nedopustno.

Občini naročam, da naredbo glede pobiranja te davščine s sklepom občinskega odbora v smislu § 148 zakona o občinah čim prej spremeni v tem smislu, da bo obremenjen le konsum v občini in da bo blagovni promet te davščine prost.

Hiša št. 69 v Kranju

obstoječa iz 4 sob, pritlikin, vrta in magazina, pripravljena za obrt ali trgovino, se odda v najem s 1. oktobrom 1934. Naslov v upravi Gorenjca.

Tedenske novice

Kranj

Vprašanje na „rdeče“

Ker „Gorenjca“ na neslan način napadajo rdeči v „Delavski politiki“, vprašamo, kam bo šel denar, ki ga neki rdeči general dobi od ca 500 nameščenecv po 500 Din kot nagrado za posredovanje.

Skupina poselske zveze v Kranju javlja, da ima svoj redni sestanek v nedeljo dne 23. septembra ob 4. uri popoldne v Delavskem domu.

„Krožek prijateljev Francije“ v Kranju je že začel s pripravami za novo poslovno leto. Vršili se bodo spet trije tečajji francoskega jezika (začetniški, nadaljevalni in konverzijski). Tečajji se bodo začeli 1. oktobra. Knjižnica Krožka se nahaja v gimnaziji. Odprta je vsako sredo od pol sedmih do pol osmih, revije in časopisi pa bodo poleg tega na razpolago še ob sobotah od šestih do pol osmih zvečer. V kratkem se bo začela pobirati članarina. Pozivamo kranjsko meščanstvo, naj v obilnem številu pristopa h Krožku, ki v našem mestu vrši velevažno poslanstvo našega kulturnega zblizanja s Francijo.

Velikodušen dar. Ob priliki svoje petdeset letnice je daroval g. Maks Fock, tovarnar v Kranju, Din 10.000 — za sirotišče v Marijanišču v Kranju. Želimo, da bi ta velikodušen zgled našel še kaj posnemalcev v Kranju, ker je sirotišnica v Marijanišču vsekakor najbolj potrebna podpore.

Mnogo rajši... nego čisto mleko pije deca Kathreiner Kneippovo sladno kavo s pravim „Franckom“. — Zdrava, hranljiva in okusna!

Cerklje

Zanimiva proslava državnega praznika. Vsakemu zavednemu državljanu je znano, da se vsako leto 6. septembra praznuje državni praznik kot rojstni dan kraljeviča Petra redno s slovesno službo božjo v cerkvi, katere se poleg šolske mladine z učiteljstvom udeležijo tudi vsi javni funkcionarji. Letos pa je bilo pri nas v tem pogledu malo spremembe. G. katehet, čeprav hudo bolan, je vstal, da izpolni kot navadno svojo poklicno in državljansko dolžnost. Toda mladine z učiteljstvom od nikoder, ne javnih funkcionarjev. Cerkovnik je hitro na cesti nabral sedem otrok, potem sta prišla še predstavnika orožništva, banov. zdravnik in dve dami, toda cerkev radi mnogih kotov in koticov kljub temu ni bila polna. Kdo je zakrivil to omalovaževanje državnega praznika, se nekateri vprašujejo.

Da se je Zgraditev kopalnišča preložila na bodočnost, pa menijo mnogi, da je kar prav, namreč za slučaj občinskih volitev. Ko od sedaj naprej ne bo nihče več verjel v občinske obljube o vodovodu, o banovinski cesti na Šenturško goro in o hotelu tam na vrhu, bo še vedno ostala obljuba o modernem kopalnišču in stranišču.

V sredo je odšel na svojo službo v Ljubljano g. profesor A. Kalan, ki je v Cerkljah preživel že nad dve leti neprosto voljnih počitnic.

Preddoor

Gledališko in pevsko društvo pripravlja za 30. septembra za otvoritev sezone Benkovo romantično igranje „Strahomir“. — V nedeljo dne 23. t. m. pa priredi izlet k sv. Trojici nad Girknico.

Prečitajte do kraja!

Ali je to mogoče?

Platno neobeljeno m Din 4-75, 5-75	Vzorčasta flanela Din 6-25
Belo platno Din 5-25, 6-25	Boljšje vrste flanela Din 7—
Šifon Din 8-50, 10-50	Glatka flanela v 20 razl. bar. 8-75
Post platno 150 cm, Din 15-50, 18-50	Najf. enobarvna flanela Din 12
Platno za kapne 180 cm Din 25-50	Topli barhent 100 raz. vzor. Din 12
Tiskovina za predpasnike Din 6—	Vzorčasta flanela za damsko in otroško perilo Din 12
Blago za moške srajce Din 5-75	Moderno karirasto blago za damske obleke Din 19
Crepe de Chine v 30 različnih barvah samo Din 28—	„Freskolin“ specialno blago za dam. obleke v 10 razl. bar. Din 32
Rjuhe flanelaste Din 25, 39, 45	Voljeno moderno križasto blago za dam. obl. Din 24, 26, 28, 30
Velika izbira toplih jakard rjuh in kocev. Klotaste odeje v vseh cenah.	
100 različnih najmodernejših vzorcev blaga za damske zimske plašče pravkar prispelo.	

Razni pliši

Astrahan

Baržun

Kožuhovina

Ovratniki

Boe

Ivan Savnik, Kranj

Oglejte si naše izložbe!

Čirčiče pri Kranju

Velik požar je bil v Čirčičah v soboto zvečer. Zgorela sta dva skednja, last dveh dobrih gospodarjev. Najbrž so zažgali potepuhi in so orožniki že prijeli nekega osumljenca, kateremu je baje kot potepuhu odrekel eden izmed gospodarjev miloščino. Ogenj se je videl daleč na okoli in so sirene tovarn in plat zvona alarmirali vso široko okolico. Prvi so prispeli na mesto požara kranjski gasilci z dvema brizgalnima in za njimi še številne okoliške gasilske čete. Da je bil plamen tako silen, je povzročilo seno, katerega je bilo nakopičenega 50—60 voz. Vnemi gasilcev se je zahvaliti, da so požar lokalizirali in tako rešili celo vas, ki je bila v veliki nevarnosti. Iz sumnje, da so požar povzročili potepuhi, je že utemeljeno, kako važno je rešiti vprašanje potepuhov in delomrznežev ter tako zagotoviti varnost poedincev in narodno premoženje. Tukaj naj se uveljavlja moč oblasti.

Mančiče

V nedeljo 2. septembra je priredila v našem Domu Jugoslovanska strokovna zveza lepo akademijo. Domači pevci in tamburaši so prireditev povzdignili s svojim sodelovanjem, Kranjčani pa so nam zaigrali tragedijo iz delavskega življenja »Borba za kruh«.

Češnjice o Selški dolini

Gibanje naše mladine se je začelo sedaj usmerjati v smeri sporta. V ta namen je za povzdigo našega kraja v turističnem, sportnem in gospodarskem pogledu naša mladina ob sodelovanju ostalih ustanovila tujsko-prometno društvo že pred letom dni. S svojim delovanjem je privabila ta organizacija v naše kraje ne le večje število navadnih izletnikov, ampak so se naselili v večjem številu že tudi letoviščarji, katerih prejšnje čase še nismo bili pri nas vajeni. Seveda vse to poživlja naš kraj in tudi razgibanost domačinov se zopet v tej obliki lahko uveljavlja. Tu pred vsem se sedaj more zopet uveljavljati naša mladina. Zato pozimi prirejamo tečaje in tudi tekme, poleti pa urejamo kopalnice in pridno hodimo na naš Ratitovec, jeseni pa lahko-atletske prireditve z lepimi nagradami. S takimi načini bomo krili stroške za nakup Šmidove kočice na Ratitovcu. Tedaj pač čas zahteva, da se združujemo pod sportnimi klubi za napredek v gospodarstvu, tujskem prometu, prosveti in jačanju naših mišic. Če bi še živel naš nepozabni Krek, bi nas bil še vedno vesel. Na ta način ne bo naš prelepi kot postal pozabljen.

Šenčur

Zrtev pomoči bližnjemu. Na mali šmaren okrog pol 10 ponoči je razsvetlil Gorenjsko velik ogenj v Čirčičah. V Kranju je bilo med tem zbranih nekaj šenčurskih fantov, ki so se s kolesi takoj odpeljali na mesto požara. Nekako ob 3 zjutraj so se vračali, ne sluteč, da jih čaka že pri Laborah kruta nesreča. V naglem diru jim privozi nasproti avtobus in karambol avtomobila s 24 letnim J. Zarnikom — ki je vozil s kolesom na levi strani ceste — je bil neizbežen. Trčila sta skupaj tako silno, da je bila fantu razmesarjena vsa glava in je takoj padel v nezavest. Prepeljali so ga k zdravniku dr. Fajdigu, ki je ugotovil nevaren pretres možganov ter odredil takojšen prevoz ponesrečenca v ljubljansko bolnico. Kakor smo v ponedeljek zvedeli, je njegovo stanje dokaj brezupno.

Veselica gasilske čete preteklo nedeljo je izpadla za žepe dosti olajše-

valno. Tolstege vola je zadela na tomboji Veronika Kurnikova. — Nekateri, ki jim ni bilo žal veseljačenja, so odšli v Reteče pogledat lepo planinsko igro »Izpod Golice«. Pametni ljudje rajši zahajajo v prosvetne domove, kakor pa da bi zapravljali denar, zdravje in mladost po pivskih veselicah.

Predoslje

Nesreča. Valjavčeva dekla Angela iz Suhe je pretekli teden nosila koruzo na podstrešje. Na tleh je zagledala neko stvar in jo hotela pobrati, toda ko se je dotaknila, je počilo in Angela je začutila bolečine na roki. In res: na levi roki je odtrgalo tri prste, a na desni enega. Bila je ročna granata, ki je eksplodirala. Da bo Angela vse svoje življenje nesrečna in nesposobna za delo, je kriv tisti, ki je granato tam pustil.

Velesovo

Fridolin in Marija Sajovic se zahvaljujeta ob priliki, ko je njuna hiša popravljena, vsem dobrotnikom: županu Antonu Umniku, Trboveljski premogokopni družbi, Kranjski industrijski družbi in drugim, ki so jima pri popravilu pomagali. Pri tej priliki pa ne pozabita tudi onih, ki so celo zadevo zlorabljali v politične in drugačne svrhe in se zato temeljito osramotili.

Komenda

Proračun občine Komenda je sprejet v višini 305.000 Din. Občina ima davčno podlago 195.000 Din. Iz tega že je razvidno, da je naš proračun stvaren in prilagoden našim razmeram. Seveda je bila težavna zadeva sestavljati proračun za teritorij prejšnjih 14 občin z nad 4000 prebivalci. Saj je bilo poleg tega treba upoštevati tudi dolgove, amortizacijo električne naprave in ureditve cestnega omrežja v občini. Proračun je bil dobro predebatiran ter je dobro premišljen in smo zato lahko z njim zadovoljni. Vemo pa tudi, da bo izvajanje proračuna v korist ljudstva, ker je občina v dobrih rokah.

Kamnik

Prejšnjo sredo so našle ženske na Velikem pradu truplo 53 letnega utopljenca Šimna Korena. Imenovani je bil mesarski pomočnik. Pri preiskavi so ugotovili na glavi hud udarec in počeno ločanje. Sklepajo, da je v pijanosti zašel v vodo.

Št. Vid nad Ljubljano

Požar v tovarni Stora. V četrtek ponoči je izbruhnil v tej tovarni požar. Na lice mesta so prihiteli ljubljanski, šišenski in dravelski gasilci, katerim pa ni bilo več potrebno gasiti, ker so to delo opravili že sami domačini. Ti so se zelo naglo zbrali in obvarovali tovarno velike nevarnosti, kajti rešili so skladišča sirovin, zlasti bombaža. Če bi se te snovi vnele, bi bila tovarna uničena. Uničena sta dva stroja za knopsanje, od katerih so leseni deli popolnoma pogoreli, železni pa so postali neuporabni. Povzročena škoda je krita z visoko zavarovalnino. Največja pa je škoda radi tega, ker bo za nekaj časa nekaj delavstva nezaposlenega. Ta doba pa baje ne bo dolgo trajala. Po mnenju posebne komisije je nastal ogenj na ta način, da je skočila od stroja iskra, ki je vnela po zraku razširjene niti. Govorice o drugačnem vzroku požara so neutemeljene.

Vina

— Za težko delo Vam z dobrim vinom postreže Centralna vinarna v Ljubljani, Frankopanska 11.

Gospodarstvo

V slogi je moč

Zadružniki zborujejo

Prejšnji ponedeljek so zborovali v Ljudskem domu v Kranju naši zadružniki na izrednem občnem zboru zadruge. Dvorana je bila polna vnetih zadružnikov. Zborovanja so se udeležili tudi zastopniki oblasti.

Predsednik zadruge Novak povdarja izredno slab položaj kmetijstva, ki pa je letos še poslabšan radi slabe letine. Opozarja tudi na huda nasprotstva po trgovcih in poudarja zadružno zavest.

Ravnatelj Lesjak utemeljuje potrebo občnega zbora s tem, da predavatelji le med člani lahko povedo čisto resnico, ki bi jo na nameravanem splošnem zborovanju kmetov ne smeli. Povdarja, da so se resolucije sprejemale že tudi pri raznih kmetijskih korporacijah, ki pa niso imele niti toliko uspeha, da bi dobili prizadeti nanje vsaj negativen odgovor. Vse te stare naše zahteve so šle za tem, da se omogoči našim pridelkom rentabilna prodaja. V tem oziru so bile stavljene naše zahteve glede znižanja tovarnih tarif, določitve kontingentov, določitve minimalnih cen vsaj za krompir. Povdarjali smo, da ne maramo biti zastavljeni za južnimi pokrajinami, katere se je v vseh ozirih favoriziralo, predvsem pa pri prodaji pšenice, kjer je omogočila država z ogromnimi milijoni primerno ceno, od katere pa mi nismo imele prav nobene koristi. Pokazali smo tudi na neenakomerno davčno prakso za razdeljevanje kreditov, dodeljevanje izvoznih listkov in drugo. Če imamo že kot državljani enake dolžnosti, bi morali imeti tudi enake pravice in zato zahtevamo ne fraz politikov, ampak dejanj v prid našega kmečkega življa. Večno utemeljevanje, da je Srbija bila po vojni porušena, ne more stalno veljati, ker ti kraji so danes že na primerno višji gospodarski stopnji, kot pa so bili kdajkoli. Večnih investicij samo doli na jugu na naš račun mora biti konec in je treba tudi pri nas dejanj.

Zborovanje je izčrpno proučilo vprašanje cen zlasti za krompir in za fižol. Pri krompirju se je moglo ugotoviti, da je mnogo krompirja tako nizke cene, da se ga ne izplača prodajati in je boljše, če se ga pokrmi. Sicer pa naj člani za prodajo namenjeno blago vnovčujejo le po zadruzi in naj blago tudi le po njej dobavljajo. Glede nabave blaga so se razmere za konzumente zopet poslabšale vsled uvedbe novih davkov, trošarin in taks. Radi tega je moral pasti tudi konsum, ker cena onemogoča nakup. Za obsojati pa je tudi nakup članov izven zadruge, pri krogih, ki čakajo le na primeren trenutek, da uničijo zadruge. Radi tega se posamezni trgovci ne sramujejo niti najbolj grdih sredstev, da škodujejo zadružništvu in bi pozneje mogli sami zopet sebi v prid diktirati cene. Temu zlu se da le na ta način odpomoči, če kupujejo zadružniki le pri svoji zadruzi. Če pa bodo trgovci po svojih agentih tožarili zadruge, da prodaja tudi nečlanom, zlasti pa takim, ki jih najamejo za ovajanje trgovci sami, bo potrebno da se ustanovi posebna trgovina tudi za nečlane in nam tako trgovec ne bo mogel do živega. V iste namene je bil znižan tudi zadružni delež in s tem jamstva, zvišana pa je pristopnina. Prav posebno se bo to odražalo v zvišanju števila članov, ki je itak letos napredovalo za 80 članov.

Zadružniki so poleg opisane stališča sprejeli še razne številne resolucije, ki jih bo zadruge v svojem delokrogu izvedla.

Zadružniki so sprejeli tudi smernice predavatelja dr. Milavca. Imenovani je zahteval da se pride denarnim ustanovam pri nas s krediti na pomoč. Pokazal je, kako so taki ukrepi po drugih državah takoj imeli velik učinek za poživitev gospodarstva. Poleg zadostnega kreditiranja se mora znižati tudi obrestna mera. Pokazal pa je tudi na potrebo zadružne zavesti, če hočejo pridelovalci sami določati ceno in tako sami gospodarsko napredovati.

Tudi mi se smernicam na tem zadržnem zborovanju pridružujemo in zahtevamo od merodajnih činiteljev dejanj. Naj bo narod zadovoljen, pa bo lahko zadovoljna tudi država. Zadevo bomo v interesu naroda in države zasledovali in poročali, kaj se je storilo za gospodarski procvit kmeta in svobodnega zadružništva.

Stavite v loterijo in — zadenete. Kolika radost! In če ne zadenete, kar se največkrat zgodi? Kaj potem? Razočaranje in jeza. Prihranite si rajši srd in ne igrajte se s srečo! Tudi pri perilu ne. Preizkušeno ZLATOROG-MILO vas nikdar ne bo razočaralo. Pri njem je treba, da ostanete. ZLATOROG-MILO je splošno priljubljeno radi svoje velike čistilne moči in radi svoje izdatnosti. Resnica je, kar trdi ljudski glas: »Le ZLATOROG-MILO da belo perilo.« Priporočamo ga, tudi mi.

Vlagateljem bivše poštne hranilnice na Dunaju. Ker vlagatelji hranilnih vlog in imetniki čekovnih računov pri bivši poštni hranilnici na Dunaju še niso dobili izplačanih svojih vlog, čeprav bi to na podlagi mednarodnih pogodb že bilo mogoče, se v Ljubljani ustanavlja »Društvo za zaščito interesov bivših vlagateljev poštne hranilnice na Dunaju«, ki hoče z organizirano akcijo doseči čim prejšnje in ugodnejše izplačilo vlog.

Da pa zamore to ustanovljajoče se društvo videti, ali je med vlagatelji hranilnih vlog in imetniki čekovnih računov dovolj interesa za akcijo in da lahko s posameznimi interesenti stopi v zvezo, ko bodo pravila oblastveno potrjena, pozivlja pripravljalni odbor, naj vsi vlagatelji in imetniki čekovnih računov javijo in navedejo: 1) svoje ime in točen naslov, 2) višino vloge z navedbo, če je hranilna vloga (rentna) ali vloga na tekočem računu, 3) ali je bila hranilna vloga v smislu razglasa iz leta 1928 prijavljena naši poštni hranilnici, in po možnosti številko hranilne knjižice — odnosno ček. računa, 4) za stroške korespondence in druge stroške naj vsak priloži svoji prijavi toliko vrednost v znakah, da odpade na vsakih 100 kron vloge 1 Din v znakah. S posestniki večjih vlog in zlasti višjih zneskov v tekočem računu želimo v tem oziru sporazuma. Brez upoštevanja točke 4) prijave pripravljalni odbor ne bo mogel upoštevati. — Zbirka prijaviteljev se zaključí s 30. septembrom 1934. — Za pripravljalni odbor: Društvo orožniških upokojujencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani.

Najlepši in najtrajnejši

spomin na birmo je lepa slika, ki Vam jo napravi fotoatelj JANKO KRAMAR v Kranju na Glavnem trgu (v hiši trgovine Sajovic)

Lepo priznanje gorenjski prašičereji

Pred nekaj tedni se je zglasil pri posestniku Brodarju v Hrastju ekonom veleposestva Kontić (Okop) iz Indije pri Belgradu. Prišel je, da za veleposestvo nabavi plemenske mrjasce. Kupil jih je pri Brodarju že tretjič ter ob tej priliki izrekel o naši prašičereji sledečo sodbo:

»Nikdar vam ne bom mogel biti dovolj hvaležen za pošiljatev prvega plemenskega mrjasca, katerega ste mi poslali že pred 3 leti. Izborno se mi je ponašal v vseh ozirih, posebno zdrav in rentabilen pa je njegov rod. Ko sem prvi vagon prašičev tega rodu poslal na Dunaj, smo že v par dneh prejeli pohvalno pismo, da imajo izvrstno okusno meso, zadovoljivo mast in da prosijo samo še takih eksemplarjev. Tudi še sedaj vedno dobivamo pohvale o kvaliteti. — Lansko leto, pravi ekonom, so vsi plemenski mrjasci oboleli za kugo ter po večini poginili; vaš je bil med njimi, ko so poginjali in bil edini, ki ni obolel. Dokaz, kako odporni in zdravi so ti prašiči. Dokler boste imeli take prašiče, sem jaz vaš stalni odjemalec. — Vi niti ne znate dovolj ceniti vaših prašičev in sem to dopovedoval tudi vašim merodajnim činiteljem ter jim dokazoval s pisnimi dokazili inozemskih odjemalcev, ki zahtevajo pred vsem tako pasmo. Dokazoval pa sem gospodarsko pomembnost tudi z odpravo pravih holernim in s tem vaši družini pomagal.«

Tako eden izmed odjemalcev. Upravičeno zato, ali naj bi imel v bodoče vsak gospodarstvenik lastnega plemenskega prašiča, da more odbrati pasmo, ki je za njegovo državo najbolj koristna, če pa dragih jasnih priporočil njegov gospodarji ne sprejmejo, kaj pa to praviše lahko pričakujemo, kaj bi se potem pričakovalo nam v to zvezo glede naših prašičev?

Važno opozorilo

Ker je letos fižol vsled preobilnega deževja postal rjav in plesniv ter je tako za eksport nemogoč in se posebej mandalona in prepelničarja natančno z roko mora prebrati in odstraniti vsa rjava zrna.

Zadruga in trgovci bodo od danes naprej prevzeli samo prebrano blago, zato je v interesu vsakega delavca, da fižol prebore, ker se bo vsakega drugega zavrnilo.

Žito: Za pšenico je tendenca živahnjša. Mlini so ceno moki zopet nekoliko zvišali in notira danes najboljša znamka Din 260- do Din 265- franko Kranj.

Trganje koruze se je pričelo ter bo letos kvalitativno mnogo boljše in če bo vreme še v naprej ugodno, bo kmalu suha.

Krompir: Po belem krompirju je nekoliko povpraševanja, vendar so cene zelo nizke. Za slov. rožnik sploh ni povpraševanja, ker ga je v Banatu in Srbiji zelo dosti in sicer se dobi po 25 do 30 para za kg.

Zelje: Zavod za pospeševanje zunanje trgovine, Belgrad, sporoča kmetijski okrajni zadrugi v Kranju, da je ukinitelj kliringa za zelje popolnoma nemogoča. Pač pa je zavod interveniral pri prometnem ministerstvu, da se bo znižala voznina za zelje, ki je namenjeno za izvoz. Upamo, da se bo to doseglo preden bo zelje na poljih zgnilo.

Fižol: Cene so nespremenljive. Veliko povpraševanje je še vedno po ribničanu ter se bo s 1 oktobrom povpraševanje po tej vrsti fižola še povečalo. Mandalon je precej rjav in plesniv ter imajo vsled tega izvozne firme v inozemstvu že neprijetnosti.

Čas je, da si ogledate birmanska darila ter se prepričate o ceni in kvaliteti.

BOTRICE!

BOTRI!

Priporoča se novo urejena prva zlatarska delavnica na Gorenjskem
B. RANGUS, Kranj
(poleg hotela »Stara pošta«).

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Nagrobne okvirje, cementne ograje, cementne strešnike, mejnike itd. izdeluje Janez Razpet, Bistrica 22, p. Podbrezje. Postrežba točna in solidna. Cene nizke.

Sadno drevje, jabolka, hruške, črnenje visoko debeljate iz sadnega izbora, nudi večjo množino za jesensko saditev Hafner Kocijan, Dolfarje 8. p. Škofja Loka. Cene nizke.

Nov gramofon s 30 ploščami, pripraven za gostilno, prodam. Poizve se na Hujah 26, p. Kranj.

Kuharico sprejemem takoj. - Franciška Prešern, Kranj.

Preprosto je več parcel gozda, njiv in travnik. Potuje se pri Legatu, Naklo.

Bele
in
Kranj

in
Kranj

in
Kranj

in
Kranj

Košir Josip valjčni mlin
Škofja Loka

T Moderna tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznovrstnih letakov, reklamnih listov in plakatov v eno in večbarvnem tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.
Tiskarna Tisk. društva v Kranju

Botri! Botrice!

Najelegantnejše čevlje za vas in za vaše birmance dobite najceneje le pri tvrdki

Fr. Strniša, Kranj

Preden se odločite za nakup, pridite in prepričajte se o ceni in kvaliteti!

Vsakovrstne

deželne pridelke kupuje in prodaja po najugodnejših cenah

Franc Gorjanc Kranj

Albin Jazbec Kranj

Najcenejši nakup izgotovljenih oblek. — Cene brez konkurence. — Pripravite se na deževne dni. Ne pustite, da bi otroci prišli premočeni v šolo! Za mal denar kupite pri meni nepremočljivi HUBERTUS plašč za deco, dame in gospode.

Najprimernejša darila za birmance po zelo nizkih cenah kakor ure, verižice, uhane, zapestnice itd. dobite pri urarju

Ivan u Vidmarju Kranj, Glavni trg (nasproti rotovža)

Popravila ur, zlatnine, srebrnine in optike točno in solidno. Kupujem staro zlato in srebro po najvišjih dnevnih cenah.

POZOR!

Velika jesenska prodaja!

Naše reklamne cene!

Bela kotenina Din 5-50 dalje	Barhant za obleke od Din 8-— dalje
Flanele od Din 6-50 dalje	Flanejaste rjuhe od Din 25-— dalje
Za moške srajce od Din 6-— dalje	Za moške obleke od Din 25-— dalje
Za prepasnike od Din 6-50 dalje	Za moške suknje double D 60-— dalje
Za rjuhe 150 cm od Din 12-50 dalje	Za žen. moderne plašče D 30-— dalje

Prvovrstne klotaste odeje domačega dela samo Din 95-—.

Največja izbira za moške obleke, moške suknje in damske plašče. Preden se boste odločili za nakup blaga, pridite v našo trgovino ter se osebno prepričajte o naših najnižjih cenah na Gorenjskem. — Ženini in neveste, krojači in šivilje poseben popust. Vaši naklonjenosti se priporoča

**Manufakt. zaloga Logar & Kalan
Kranjnik Srečko Vidmar - KRANJ**

Kupujemo od svojih članov vsako množino lepega suhega fižola ribničana in mandalona in plačamo po najvišjih dnevnih cenah. - Kmetje, včlanite se čimprej!

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

Štedilniki

KOVINA
d. z o. z. - železnina
Kranj

Jeglič Rudolf

kamnoseštvo
in kiparstvo

K R A N J

Kamnoseštvo za marmor in granit s strojnim obratom, stavbno kamnoseštvo in kiparstvo, spomeniki, grobnice. Plošče za oprave iz raznih vrst marmorja, plošče za električne inštalacije. Umetni kamen, cementni izdelki, stopnice, cevi, graniti, plošče iz raznih vrst granita. Načrti, proračuni.

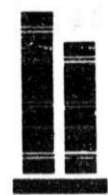
NAGROBNI SPOMENIKI po najnižjih cenah.

Prebarvanje oblek za zimo strokovno in poceni

Josip Koliaš
in sinova, Kranj
Savsko predm. 38

Knjigarna „Iirija“

Kranj, Glavni trg

se priporoča za nakup
šolskih knjig
in drugih potrebščin.

Nizke cene!
Solidna postrežba!

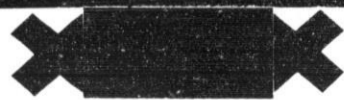
Usnjarska in čevljarska
zadruga

„Runo“

r. z. z. o. z. v Trziču
priporoča sledeče **lastne** in zato
najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Za birmo

Popravila torbic. Cene zmerne.

M. Kanduč, Kranj

dobite venčke, šopke, pajčolane,
molitvenike, rožne vence, nogavice,
rokavice, žensko in moško perilo,
dežnike in torbice vseh vrst lastnega
izdelka po najnovjši modi,
dalje aktovke, nahrbtnike samo pri

Za birmo

dobite najfinejše sveže pecivo,
torte, dezerte, prvovrstni sladoled
ter raznovrstne bonbone lastnega
izdelka v slaščičarni

Mohor, Kranj 188

Za
jesen in zimo
smo Vam pripravili blaga za
500 različnih
moških oblek

katerega Vam zaradi ugodnega nakupa nudimo po reklamnih cenah:

Polvolneni kamgarni za moške obleke, m samo Din **55**.

Moderni vzorčasti kamgarni m Din **90, 100, 115, 125**.

Čisto volneni kamgarni, težka kvaliteta Din **140, 150, 160, 170**

Originalni angleški kamgarni m Din **220, 250, 310**.

Čisto volneni štofi za moške sportne obleke Din **100, 110, 125**

Polvolneni štofi za moške sportne obleke in hlače Din **48, 66**

Blago za moške in fantovske obleke Din **25, 29, 33, 38**

Ševjoti za črne in modre moške obleke Din **55, 75**

Kamgarni za črne in modre moške obleke Din **85, 100, 125, 150**

Originalni angleški kamgarni m Din **180—230**

Modro sukno za železničarske obleke m Din **53, 75, 88, 110**

Dubli za moške zimske suknje m Din **60, 75, 115, 125, 150**

Angleški štof za zimske sportne suknjiče m Din **175**

Palmerston za moške črne suknje Din **150, 185, 210**

Preden se odločite za nakup zimske obleke ali suknje, Vas vabimo, da si brez obveze nakupa ogledate našo veliko zalogo in se prepričate o kvaliteti blaga in o nizkih cenah.

J. Savnik
Kranj

Slaščičarna Šink

v Kranju nudi za **birmo**
vsakovrstne torte tudi po naročilu,
vsak čas sveže vsakovrstno drugo pecivo.
Solidna postrežba, nizke cene! Dostavlja tudi na dom.

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Trziču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Kauh zofe, spalne divane, otomane, modroce ter splošno tapetniško pohištvo od preproste do najmodernejše oblike

nabavite najceneje in solidno, ako naročite pri tapetniku

BERNARD MAKŠ

specijalna delavnica tapetniških izdelkov
KRANJ, STARA POŠTA 2

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštno hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se i plačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Edina specialna trgovina ročnih del v Kranju

M. OGRIZEK na Roženvenskem klancu in
podružnica na Stari pošti
je pripravila

za novo šolsko leto - nova ročna dela

Nudi vam po izredno nizkih cenah:

DMC prejce, vseh vrst in barv . . . kom. Din 1.—, 1.25, 1.50
Kvačkance, bombaž, perlgarne (od št. 3-200) Din 3.—, 3.50, 4.—
„Rožmarin“ volne v 22 modnih barvah za
nogavice, obleke, bluže, čepice, perilo štr. Din 5.—, 8.—, 9.—, 10.—
l. a. šport volne, 4 nitne, večbarvne za
smuč. puloverje, rokavice, šale, zokne štr. Din 10.—, 12.—, 15.—
Razne novitete v svili in volni za ovratni-
nike, okras, barete in drugo (angora, štr. Din 9.—, 14.—, 17.—
Miljeji, blazine, prti, na belo in barvasto v
1000 razl. vzorcih križec, nar. vez., polno kos od Din 12.— dalje
Prtiči za omarice, stojala, stenski prti, kos od Din 3.— dalje
Krasne garniture za kuhinjo (12 kosov) od Din 80.— dalje
Blazine za štram, kelim ali in gobelin delo od Din 9.— dalje
Blazine na štram za kvačkanje — novost! od Din 25.— dalje.
ltd. ltd. ltd.

Imamo stalno na zalogi ves pribor za kvačkanje, vezenje, šivanje, pletenje,
mreženje, relief in tenerifa delo! — Vsa navodila za izdelavo ročnih del,
kroji in vzorci dela za bluže, puloverje — časopisi ročnih del — vedno
brezplačno na razpolago! Montiramo Vam blazine, zavese, deke, okusno
in ceneno! Predtiskamo na vsako blago hitro, lično in najceneje (izbira
nad 2000 vzorcev)!

Oglejte si naše izložbe, naše blago in naše cene!

„Soko“ obleke

„Soko“ obleke

Novo otvorjena trgovina gotovih oblek znamke „SOKO“ v Kranju

To je domače podjetje 9 velikih tovarn le z domačim kapitalom,
ki zaposluje 3.000 delavcev in 300 uradnikov naših državljanov.
Obleke se izdelujejo na šivalnih strojih z nožnim pogonom, so
ročno delo in je različno paranje po šivih vsled tega izključeno.

Oglejte si naše obleke v naši na novo otvorjeni trgovini v Kranju,
Glavni trg 102; sami boste presodili, da-li bomo vredni Vašega
zaupanja. Razkazali Vam bomo drage volje vse izdelke in nihče
vas ne bo silil k nakupu.

Ko boste videli, da ni naš cilj begati ljudi z bombastično in kričečo
reklamo, ampak pred vsem zadovoljiti Vas s kvaliteto blaga
in izdelave naših izdelkov, boste kupovali v resnici tudi v
Vašo korist pri nas in pomagali s tem pred vsem sebi in svojim
sodržavljanom. Sami veste, da bomo krizo omilili vsaj delno le,
če bomo kupovali res domače blago in domače izdelke ter dali
s tem dela domačim ljudem.

Dovoljujemo si vas opozoriti, da naše obleke niso čudo nad ču-
deži, ampak so obleke dobre in poceni. Izdelane so iz dobrega in
trpežnega materiala, ne pa iz kakršnihkoli odpadkov.

Posebno pa opozarjamo na naše **garantirano nepremoč-
ljive Hubertus plašče**, železničarske, gasilske, finančne in
druge kroje ter pelerine.

Preden se boste odločili za nakup obleke, damskih in moških
plaščev, okenskih zaves ročnega izdelka (mrežaste zavese), si izvo-
lite ogledati našo zalogo, kjer se boste prepričali, kaj moremo
nuditi svojim odjemalcem.

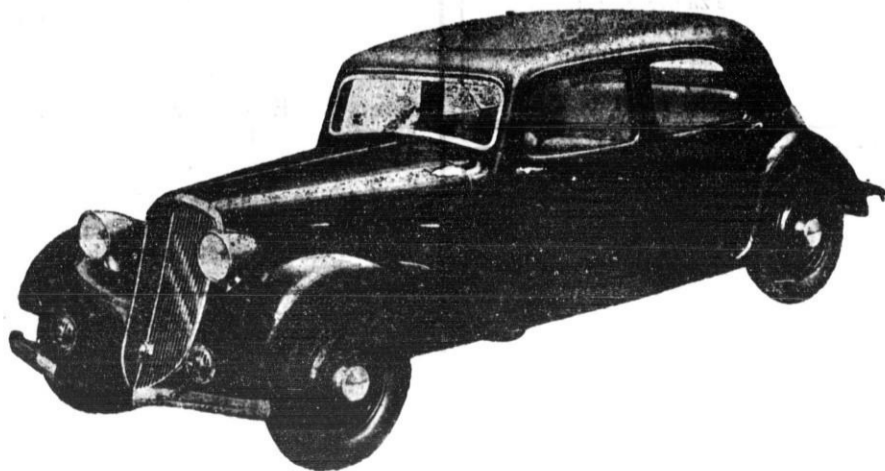
Tovarniška prodaja

„SOKO“ OBLEKE
Kranj, Glavni trg 102.

Tombola v Kranju

v nedeljo 16. septembra, začetek točno ob 4^h popoldne

Glavni dobitek: Ci-
troën avto v vrednosti
Din 62.500, dalje
moderna spalnica, več
koles, opeka itd. ter
500 dragocenih daril.

Tablice: v predpro-
daji do sobote 15. t. m.
po Din 4 v vseh trgo-
vinah, gostilnah, trafi-
kah itd. v Kranju. Na
dan tombole bo stala
vsaka tablica Din 5.

Polovična voznina na železnici dovoljena!

Navodila za polovično vožnjo: Na vstopni (odhodni) postaji se kupi
cela karta in železniška izkaznica, ki stane Din 5.—. S potrdilom o ude-
ležbi, ki ga prejme vsak udeleženec v Kranju na kolodvoru ali pa na
Glavnem trgu in s kupljeno karto ter železniško izkaznico ima vsak brez-
plačen povratek.

Glavni dobitek, Citroën avto, je največje in naj-
dražje darilo vseh tombol v državi! Oglejte si
razstavnici paviljon na Glavnem trgu v Kranju!